

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

*Дяченко М. Д., д. пед. н., професор,
Класичний приватний університет (м. Запоріжжя)*

Виклики часу, особливості розвитку інформаційного суспільства потребують уведення освітніх інноваційних технологій в освітній процес, оновлення, осучаснення методів навчання.

Об'єктами інновацій у вищій школі є найчастіше проблеми: як підвищити мотивацію освітньої, професійно спрямованої, діяльності здобувачів вищої освіти, як збільшити обсяг навчального матеріалу на занятті, як прискорити темпи навчання, як максимально плідно використовувати час, як допомогти студентові самостійно моделювати індивідуальну освітню траєкторію тощо.

Інновація – нововведення, цілеспрямована зміна, що викликає перехід з одного стану до іншого. Освітня інновація – результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем, прямим продуктом якого можуть бути нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні освітнім процесом.

Готовність майбутнього вчителя до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у майбутнього педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості та рефлексії

Інновація – це цілеспрямована зміна, що вносить в освітнє середовище нові стабільні елементи та викликають перехід системи з одного стану в інший [1].

Інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану.

Поняття «інновація» має багатомірне значення, оскільки складається з двох форм: власне ідеї та процесу її практичної реалізації [2, с. 13].

Питанням педагогічних інновацій у вищій школі присвячено наукові розвідки О. Андрєєв, І. Дичківської, О. Дубасенюк, М. Кадемії, В. Кухаренко, Н. Сиротенко, І. Підласого, Г. Селевка та ін.

У науковому світі педагогічні інновації трактують як: нововведення в педагогічну діяльність, зміни у змісті та технології навчання і виховання, мають на меті підвищення їхньої ефективності [1]; цілеспрямоване систематичне та послідовне впровадження в практику прийомів, способів, педагогічних дій та засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до одержання очікуваних результатів.

Інформаційні та комунікаційні технології сьогодні є ключовим фактором формування ринку праці й ринку освітніх послуг. Тому пошук шляхів інтенсифікації професійної підготовки студентів освітяни пов'язують з активним упровадженням новітніх досягнень інформаційних та комунікаційних технологій (далі – ІКТ).

Нові інформаційні технології не лише сприяють акумуляції, оперативному перетворенню та поширенню інформації, але й для розвитку інтелекту, емоцій, формування цінностей магістрантів.

Сучасні ІКТ надають додаткового імпульсу в особистісному та професійному самовдосконаленні майбутніх викладачів. Чим досконаліше

вони володітимуть інноваційними технологіями, зокрема інформаційними, – тим вищим стане рівень його професіоналізму, тим авторитетнішим буде він серед студентів, тим ефективніше здійснюватиме свою науково-педагогічну діяльність, тим якіснішою буде професійна підготовка майбутніх фахівців для різних сфер суспільного та державного життя й економічного розвитку України.

У процесі професійної підготовки майбутніх учителів до педагогічної діяльності необхідно сформувати у них розуміння та усвідомлення того, що інтегроване навчання, насамперед, ґрунтується на комплексному підході. Освіта розглядається через призму загальної картини, а не ділиться на окремі дисципліни.

Специфіка інтегрованого навчання, насамперед, полягає у формуванні загальних і предметних компетентностей, критичного мислення, оскільки задіяними виявляються елементи знань із різних галузей, адже завдяки поєднанню різних видів діяльності та збагачення діапазону інтегроване навчання відрізняється збільшенням часових та просторових меж порівняно з традиційним предметним.

Різні методи, прийоми, види навчальної діяльності, емоційне насичення її сприяють збереженню високого рівня працездатності молодших школярів.

Інтегроване навчання передбачає об'єднання знань різних галузей та видів навчальної діяльності, що є більш вдалим для синкретичної природи молодших школярів, проте в кожному виді об'єднання відбувається по-різному. Такий підхід спрямований на розкриття цілісної сутності окремої теми засобами різних видів діяльності, що об'єднуються у широкому інформаційному полі через взаємне проникання та збагачення.

В інтегрованому навчанні об'єднання відбувається з проникненням елементів однієї діяльності в іншу, тобто межі такого об'єднання – невизначні. Ця діяльність характеризується єдністю та цілісністю освітнього процесу.

Всебічний розвиток людини як особистості, її талантів, інтелектуальних,

творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей – один із напрямів концепції Нової української школи.

Навчальний зміст має потенціал для формування в учнів наскрізних умінь, предметних та ключових компетентностей та зорганізований, зокрема, на принципі дитиноцентризму, при якому в центрі уваги – дитина та цінність її особистості.

Інтегроване навчання, спрямоване на реалізацію компетентнісного підходу, сприяє розвитку особистості, формуванню соціальних, громадянських, екологічних та здоров'язбережувальних моделей поведінки та особливий своєю динамічністю у використанні учителем у побудові освітнього процесу, а саме: вибудовувати алгоритм навчальної діяльності таким чином, коли були враховані всі види навчальної діяльності фронтальна, парна, групова, індивідуальна, самостійна.

Наприклад, у процесі вивчення інтегрованих курсів застосовуються техніко-технологічні, раціонально-логічні та творчі завдання з метою формування в учнів практичного і життєвого досвіду. Оволодіння змістом здійснюється шляхом використання спеціальних методів пізнання, через дослідницьку діяльність учня у навчальних проєктах.

Особливостями інтегрованого навчання є: особистісна зорієнтованість реалізації навчального змісту: опора на потреби, інтереси, особистий досвід здобувача освіти; спрямованість на залучення до роботи не лише його мислення, а й емоційно-почуттєвої сфери; поєднання різноманітних методів і прийомів навчання; домінування діалогічних, розвивальних методів, активних видів освітньої діяльності; урахування індивідуальності здобувачів освіти, надання змоги опрацювати навчального матеріал на різному рівні складності; здатність до самостійної роботи.

Готовність до застосування методики сторітелінгу (storytelling) – спосіб передачі інформації через розповідь, яка може бути вигаданою від початку до

кінця, або бути реальною подією, що сприяє систематизації знань, спонукає до аналізу, творчого підходу, мотивує тощо.

Отже, впровадження освітніх інноваційних технологій у фахову підготовку здобувачів вищої освіти педагогічних спеціальностей з метою формування у них готовності до реалізації інтегрованого навчання в процесі майбутньої професійної діяльності ґрунтується на загальних для кількох предметних галузей знань ідеях, концепціях, що дають цілісне уявлення про світ і людину в ньому, про безперервний розвиток тощо.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2004. 352 с.

2. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць* / за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12–28.

УДК 378.1

НАВЧАННЯ 2.0: ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТА ЦИФРОВІ КОНЦЕПЦІЇ

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В сучасному світі інновації необоротно впливають на всі сфери життя, і освіта не є винятком. Нові концепції викладання з'являються відповідно до швидкісного розвитку технологій та вимог сучасного суспільства. Пропонуємо розглянути ключові напрямки та переваги цих